

STANDARDY KVALITY SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ PRO OBEC JAMOLICE

Vypracovala:	Dana Jarolímová		
Schválilo:	Zastupitelstvo obce dne 19.6.2015		
Datum a podpis:			
Platnost kritéria od:	1. 1. 2015		
Datum revize:			

OBSAH

Úvod	3
S T A N D A R D 7 - Prevence	4
S T A N D A R D 8 - Přijetí oznámení, posouzení naléhavosti a přidělení případu	5-6
S T A N D A R D 9 - Jednání, vyhodnocování a individuální plán ochrany dítěte	7-8
S T A N D A R D 11 –Riziková a nouzová situace.....	9
S T A N D A R D 12 - Dokumentace o výkonu sociálně-právní ochrany dětí	10
S T A N D A R D 13 - Vyřizování a podávání stížností	11
S T A N D A R D 14 - Návaznost výkonu sociálně-právní ochrany dětí na další subjekty	12

Úvod

Koncem roku 2012 byla schválena novela zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. Díky tomuto předpisu se prvně v historii veřejné správy můžeme setkat se standardy kvality výkonu přenesené působnosti, v tomto případě orgánů sociálně-právní ochrany.

Jsou vymezeny základní okruhy standardů, jimiž jsou postupy sociální práce s klienty a standardy personálního, organizačního a technicko-provozního zajištění této agendy zajištěny. Součástí úpravy jsou i zásady, na jejichž základě je ochrana práv dětí vykonávána. Pro naplnění standardů bylo stanoveno dvouleté přechodné období do 31. prosince 2014. Zákon o sociálně-právní ochraně dětí přinesl standardy nejen pro úřady obcí z rozšířenou působností, ale i pro pověřené úřady a obecní úřady I. typu, dále i pro organizace, které na základě pověření k výkonu sociálně-právní ochrany tuto činnost vykonávají nebo pro zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Podrobnější popis standardů definuje Příloha č. 1 vyhlášky č. 473/2012 Sb., která nabyla účinnosti spolu se zákonem a popisuje celkem 14 okruhů standardů:

Standard č. 1 Místní a časová dostupnost

Standard č. 2 Prostředí a podmínky

Standard č. 3 Informovanost o výkonu sociálně-právní ochrany dětí

Standard č. 4 Personální zabezpečení výkonu sociálně-právní ochrany dětí

Standard č. 5 Přijímání a zaškolování

Standard č. 6 Profesionální rozvoj zaměstnanců

Standard č. 7 Prevence

Standard č. 8 Přijetí oznámení, posouzení naléhavosti a přidělení případu

Standard č. 9 Jednání, vyhodnocování a individuální plán ochrany dítěte

Standard č. 10 Kontrola případu

Standard č. 11 Rizikové a nouzové situace

Standard č. 12 Dokumentace o výkonu sociálně-právní ochrany dětí

Standard č. 13 Vyřizování a podávání stížností

Standard č. 14 Návaznost výkonu sociálně-právní ochrany dětí na další subjekty

Standard 7	Prevence
Kritérium standardu	<p>7a) Orgán sociálně-právní ochrany aktivně vyhledává a monitoruje ohrožené děti. Prokazatelně koordinuje, případně vytváří podmínky pro preventivní aktivity ve svém správním obvodu.</p> <p>7b) Orgán sociálně-právní ochrany v rámci preventivních aktivit spolupracuje s dalšími fyzickými osobami, právníckými osobami a orgány veřejné moci, zejména s orgány územní samosprávy, pověřenými osobami, poskytovateli sociálních služeb, zástupci škol a školských zařízení, Policií České republiky, Probační a mediační službou, soudem, státním zastupitelstvím, poskytovateli zdravotních služeb, případně dalšími fyzickými osobami, právníckými osobami a orgány veřejné moci zúčastněnými na péči o ohrožené děti podle místních potřeb a podmínek. Všechny uvedené subjekty mohou jako formu spolupráce v rámci výše uvedeného zvolit tým pro děti a mládež.</p>

Obecní úřad Jamolice monitoruje děti a mládež, které mají v Jamolicích trvalý pobyt anebo v Jamolicích pobývají.

Obecní úřad Jamolice aktivně vyhledává a monitoruje ohrožené děti podle § 6 ZSPOD. Toto vyhledávání a monitorování probíhá zejména formou spolupráce s OSPOD Moravský Krumlov a místními institucemi a subjekty v Jamolicích působícími (MŠ, zájmové organizace).

Obecní úřad Jamolice se snaží působit na rodiče dětí, aby plnili povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti, projednat s rodiči odstranění nedostatků ve výchově dítěte, projednat s dítětem nedostatky v jeho chování, sledovat, zda je na základě kontrolních oprávnění zamezováno v přístupu dětí do prostředí, které je z hlediska jejich vývoje a výchovy ohrožující, poskytnout nebo zprostředkovat rodičům na jejich žádost poradenství při uplatňování nároků dítěte na dávky státní sociální podpory, dávky hmotné nouze, dávky plynoucí z důchodového pojištění, oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují, že jde o dítě ohrožené ve smyslu ustanovení § 6 ZSPOD.

Obecní úřad v rámci preventivních opatření spolupracuje s řadou dalších subjektů působících v ORP Moravský Krumlov, ale i mimo něj (Police ČR, okresní soud, okresní státní zastupitelství, PMS, školská nebo zdravotnická zařízení, neziskové organizace, apod.). Prevenci vnímá jako soustavu opatření, která mají předcházet nějakému nežádoucímu jevu.

Obec Jamolice finančně podporuje z obecního rozpočtu činnost zájmových organizací zaměřené na činnost s dětmi a mládeží.

Významnou roli na poli prevence mají též aktivity mateřské školy a kulturní výbor obecního úřadu i TJ, SDH (pořádání dětského dne, rozsvěcení vánočního stromu, kulturní akce, hasičské závody, drakiáda, rybářské závody apod.).

Standard 8	Přijetí oznámení, posouzení naléhavosti a přidělení případu
Kritérium standardu	<p>8a) Orgán sociálně-právní ochrany jednotně postupuje při přijetí oznámení případu a jeho evidenci.</p> <p>8b) Každý případ orgánu sociálně-právní ochrany je posouzen s ohledem na jeho naléhavost.</p> <p>8c) Každý případ je přidělen konkrétnímu koordinátorovi případu. Koordinátor řídí průběh výkonu sociálně-právní ochrany u daného případu.</p>

Obecní úřad Jamolice přijímání oznámení případu všemi možnými způsoby a to i v anonymní podobě (e-mail, datová schránka, podatelna úřadu, oznámení do protokolu, oznámení přijatá telefonicky, vlastní zjištění při depistáži).

OÚ vede evidenci dětí, kterým v rámci výkonu sociálně-právní ochrany dětí poskytly pomoc a ochranu (čl. 34 a 35 směrnice MPSV č. j. 2013/26780-21 ze dne 19. 9. 2013, o stanovení rozsahu evidence dětí a obsahu spisové dokumentace o dětech vedené orgány sociálně-právní ochrany dětí):

- rejstřík všech dětí, u kterých prováděl některé úkony při výkonu sociálně-právní ochrany dětí (rejstřík označený spisovou značkou ROD),
- rejstřík dětí, u kterých byl obecní úřad dožádán obecním úřadem obce s rozšířenou působností nebo soudem o poskytnutí součinnosti při sledování dodržování výchovných opatření

Obecní úřad Jamolice zajišťuje neodkladnou péči a činná opatření k ochraně života a zdraví v případech dítěte, které se ocitlo bez péče přiměřené jeho věku a rozumové vyspělosti, případně se z jiného důvodu nachází ve vážném ohrožení života nebo příznivého vývoje

Naléhavost případu posuzuje dle míry ohrožení dítěte na životě, zdraví a zdravého vývoje jako velkou a malou:

- velká naléhavost
 - např. dítě bez péče, dítě týrané nebo zneužívané, dítě v závadovém prostředí, dítě zanedbávané, dítě na útěku, dítě s akutní intoxikací
 - pracovník bezodkladně poskytne dítěti zázemí, uspokojí jeho základní potřeby (jídlo, pití, ošacení) a neprodleně oznamuje případ OSPOD Moravský Krumlov, vyhodnotí-li, že je to nutné zavolá i PČR případně RZS (rychlou záchrannou službu)
 - pokud se jedná o mimopracovní dobu, kdy není možné přímo volat OSPOD, volá Policii ČR, kterou žádá o součinnost a přivolání sociální pracovníce v rámci systému dosažitelnosti

- malá naléhavost
 - pracovník se pokusí zjistit o případu co nejvíce informací a předá je OSPOD Moravský Krumlov
 - max. do 15 dnů od přijetí případu

Za přijetí oznámení, posouzení naléhavosti a předání informací OSPOD Moravský Krumlov je zodpovědná starostka Dana Jarolímová. V případě její nepřítomnosti ji zastupuje místostarosta Jan Matějka.

Standard 9	Jednání, vyhodnocování a individuální plán ochrany dítěte
Kritérium standardu	<p>9a) Při jednání s klientem dodržuje orgán sociálně-právní ochrany základní principy výkonu sociálně-právní ochrany, zejména:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ respektuje individuální přístup ke všem klientům, ○ vychází z individuálních potřeb každého klienta, ○ podporuje samostatnost klientů, ○ uplatňuje individuální přístup k potřebám každého klienta, ○ motivuje k péči o děti, ○ posiluje sociální začleňování klientů, ○ důsledně dodržuje lidská práva a základní svobody, ○ podporuje kontakt s přirozeným sociálním prostředím, ○ informuje klienta o postupech používaných při výkonu sociálně-právní ochrany. <p>9b) Orgán sociálně-právní ochrany zajišťuje služby potřebné pro jednání s osobami se specifickými potřebami, nebo má dojednanou spolupráci s fyzickými osobami a právníckými osobami, které tyto služby zajistí externě.</p>

Každý zaměstnanec OÚ Jamolice jedná při poskytování SPO v souladu se základními principy SPO:

- respektuje individuální přístup ke všem klientům,
- vychází z individuálních potřeb každého klienta,
- podporuje samostatnost klientů,
- uplatňuje individuální přístup k potřebám každého klienta,
- motivuje k péči o děti,
- posiluje sociální začleňování klientů,
- dodržuje lidská práva a základní svobody,
- podporuje kontakt klienta s přirozeným sociálním prostředím,
- informuje klienta o postupech používaných při výkonu sociálně-právní ochrany

Pro naplnění uvedených principů jsou oporou OÚ Jamolice základní dokumenty týkající se práv dětí. Při jednání s klienty proto dodržují zaměstnanci Obecního úřadu Jamolice při výkonu SPO:

- Etický kodex sociálních pracovníků ČR
- Listinu základních práv a svobod
- Úmluvu o právech dítěte
- zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 218/2003 Sb., zákon o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů

- zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- směrnici MPSV, č. j.: 2013/26780-21 ze dne 19. 9. 2013, o stanovení rozsahu evidence dětí a obsahu spisové dokumentace o dětech vedené orgány sociálně-právní ochraně dětí a o stanovení rozsahu evidence a obsahu spisové dokumentace v oblasti náhradní rodinné péče
- instrukci č. j. 142/2007 - Org. ze dne 5. 4. 2007, kterou se upravuje postup při výkonu soudních rozhodnutí o výchově nezletilých dětí
- vyhlášku č. 473/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí

Klientům se specifickými potřebami je výkon SPO poskytován ve stejné míře jako ostatním klientům. V případě potřeby jsou zaměstnanci OÚ schopni v seznamu poskytovatelů sociálních služeb a na internetu nalézt informace o tlumočení a sjednat si tyto služby tak, aby nebyl výkon SPO ohrožen.

Standard 11	Rizikové a nouzové situace
Kritérium standardu	11a Zaměstnanci zařazení v orgánech sociálně-právní ochrany k výkonu sociálně-právní ochrany jsou připraveni na výskyt rizikových a nouzových situací a jsou prokazatelně seznámeni se situacemi, které mohou nastat v souvislosti s výkonem sociálně- právní ochrany včetně postupů při jejich řešení.

Rizikové situace

- nastává riziko zranění zaměstnance OÚ či klienta, zranění dalších osob, případně je reálná hrozba vzniku škody na majetku nebo na zdraví
- zaměstnanci OÚ jsou pravidelně proškolení v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a v oblasti požární ochrany
- agresivní klient
 - nutnost dodržovat preventivní bezpečnostní zásady (nejednat s klientem o samotě, odstranit nebezpečné předměty z dosahu klienta, dodržovat bezpečnou vzdálenost od klienta, mít ústupovou cestu)
 - volit vhodnou komunikaci (nehodnotit, nemoralizovat, nekonfrontovat, diskutovat, klidně komunikovat vsedě)
- klient pod vlivem omamných látek (alkohol, drogy)
 - dohodnout jiný termín jednání za podmínky abstinence
 - pokud je klient ohrožen na zdraví, je nutné ihned volat RZS
 - nejdříve chrání zaměstnanec OÚ sebe, poté klienty, nakonec majetek
 - v případě, že by došlo k napadení, je nutné neprodleně kontaktovat PČR
- klient či pracovník v ohrožení života
 - postižené osobě poskytnout první pomoc, přivolat RZS
 - na OÚ je k dispozici volně přístupná lékárnička

Nouzové situace

- situace, kdy může dojít k omezení výkonu SPOD z důvodu vzniku nenadálých situací
- např. výpadek elektrického proudu, porucha služebního vozidla při výjezdu, požár, apod.
- pracovník jedná v souladu s bezpečnostními předpisy OÚ

Seznam krizových telefonních čísel

Tísňové volání - 112

Policie ČR - 158

Hasiči - 150

Záchranná služba - 155

Standard 12	Dokumentace o výkonu sociálně-právní ochrany dětí
Kritérium standardu	<p>12a Orgán sociálně-právní ochrany uplatňuje systém zpracování, vedení, evidence a archivace dokumentace, včetně vedení elektronické dokumentace v informačním systému sociálně-právní ochrany dětí o klientech a dalších osobách.</p> <p>12b Záznamy orgánu sociálně-právní ochrany jsou vedeny takovým způsobem, aby byly srozumitelné pro klienta.</p>

Obecní úřad Jamolice uplatňuje systém zpracování, vedení, evidence a archivace dokumentace týkající se SPO. Používá formuláře typu záznam z jednání, záznam ze šetření, záznam z telefonického jednání, protokol o jednání. Pracovníci poskytující SPO a sepisující uvedené formuláře dbají na to, aby záznamy byly psány pro klienta srozumitelnou formou a jazykem.

Řídí se platnou legislativou a vnitřními předpisy úřadu:

- směrnice MPSV č. j. 2013/26780-21 ze dne 19. září 2013 o stanovení rozsahu evidence dětí a obsahu spisové dokumentace o dětech vedené orgány sociálně-právní ochrany dětí a o stanovení rozsahu evidence a obsahu spisové dokumentace v oblasti náhradní rodinné péče
- zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě
- spisový a skartační řád úřadu
- metodické pokyny MPSV a nadřízeného metodického a kontrolního orgánu vztahující se k uvedené problematice.

Standard 13	Vyřizování a podávání stížností
Kritérium standardu	<p>13a Orgán sociálně-právní ochrany má zpracována pravidla pro podávání, vyřizování a evidenci stížností v podobě srozumitelné pro všechny klienty.</p> <p>13b Orgán sociálně-právní ochrany informuje klienty a další osoby o možnosti podat stížnost, a to způsobem srozumitelným klientům a dalším osobám.</p>

Každá osoba zodpovědná za výchovu dítěte i dítě samé má právo podat stížnost, připomínku nebo podnět na způsob práce a její kvalitu, na chování zaměstnance OÚ při výkonu SPO, aniž by tímto podáním byli jakýmkoli způsobem ohroženi. Pravidla a postup pro vyřizování a evidenci stížností se řídí ustanovením § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Stížnosti, podněty a připomínky jsou chápány jako důležité poselství o spokojenosti klientů. Mohou být podány pouze písemnou nebo elektronickou formou. Telefonické nebo ústní podání je možné jen výjimečně v případě nebezpečí z prodlení a do 3 dnů musí být doložena stěžovatelem v písemné nebo elektronické podobě.

O výsledku šetření a opatřeních přijatých k nápravě se činí písemný záznam. Stěžovatel je o vyřízení stížnosti vyrozuměn písemnou formou a to nejpozději ve lhůtě do 30 dnů. U anonymní stížnosti je výsledek šetření stížnosti vyvěšen na úřední desce.

Při nespokojenosti s vyřízením stížnosti je možné si dále stěžovat na:

- Městském úřadu, odbor sociálních věcí, nám. Klášterní 125 Mor. Krumlov
- Krajském úřadu Jihomoravského kraje, Žerotínovo nám. 449/3, 601 82 Brno
- Kanceláři Veřejného ochránce práv, Údolní 39, 602 00 Brno

Archivace podaných stížností, zápisů o šetření, přijatých následných opatřeních a vyřízení stížností je v souladu s vnitřními směrnici spisového a skartačního řádů OÚ Jamolice.

Standard 14	Návaznost výkonu sociálně-právní ochrany dětí na další subjekty
Kritérium standardu	14a Orgán sociálně-právní ochrany zprostředkovává a doporučuje klientům služby jiných fyzických a právnických osob podle jejich potřeb, a to v souladu s cíli podpory stanovenými v individuálním plánu ochrany dítěte.

Obecní úřad Jamolice odkazuje při jednání s rodiči, dětmi nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte zejména na činnost OSPOD Moravský Krumlov. Sociální pracovnice, která místně spravuje SPO v Jamolicích, je Štefaniková Veronika DiS., tel. 515300778, e-mail: stefanikovav@mkrumlov.cz, Městský úřad Moravský Krumlov, odbor sociálních věcí, nám. Klášterní 125, Moravský Krumlov.

Zaměstnanci obecního úřadu Jamolice mají k dispozici přehled poskytovaných služeb v ORP Moravský Krumlov z oblasti služeb pro děti a rodinu. V případě potřeby klientům tyto služby doporučují nebo zprostředkovávají.